

Felvidéki Híradó.

A felvidéki magyar közművelődés szolgálatában álló társadalmi hetilap.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyed évre 1 ft.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Revész Lajos. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivataltára címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.</p>	<p>Társ szerkesztő: Fehér János.</p>	<p>HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA 100 szóig 2 ft., ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 krral több.</p>
--	--	---	---

Valami a jellemképzésről

(Folytatás és vége.)

De mikor kell ezt a gyermeknél elkezdni? kérheti valaki.

Csekély véleményünk szerint a jellemképzéshez mindjárt kell fogni, a mint a gyermek gondolkodni kezd, és akarati elhatározásának jeleit adja...

Az erkölcsi jellemnek, mert arról van szó, kialakításáról a legelső feladat, hogy a nevelő-tanító a gyermek lelkét tüzetesen áttanulmányozza, hajlamait s tehetségeit pontosan megismerje; mert csak így lesz képes a netán létező hiányokat kipótolni, a gyermek gyöngeségeit fölsegíteni és ferdeségeit megszüntetni.

Ezután iparkodni kell, hogy a gyermeknek tehetségeit összehangatosan képezze, nehogy például elméjét megemészthetetlen tanokkal megtömvén, szívét üresen hagyja, akaratát pedig épen parlagon; vagy pedig a sok indokolatlan intés által kedélyét egészen ellágyítván, a jellemnek tisztá tájékozottság hiánya miatt az akarat folyton ingadozó nádszálhoz legyen hasonló, vagy kérelhetetlen szigor által megtörvén akaratának, mintegy önállóságát, szíve megszokja a folytonos rettegést, és elméje a legtisztább igazságok fölött való kételkedést. Mert, ha valahol, itt a félszegség, az egyedülvalóság leginkább megbosszálja ám magát...

Miért is arra kell törekedni, hogy minden más előtt a gyermek világos s megdönthetetlen elvekre tegyen szert. Ez elveket pedig csak a kinyilatkoztatott vallás nyújtja, midőn Isten örök s változhatatlan törvényeivel a gyermeket is megismerteti. Következésképp, a mely nevelő-tanító növendékeit józangdolgozások s egyenes lelkű férfiakka akarja kiképezni, annak elkerülhetetlenül a ker. vallás igazságait s erkölcsi szabályait kell lelkükbe beoltania, mert ezek nélkül csak kételkedő gondolkodású s ingadozó, gyáva, következellen, állhatatlan, szóval jellemtelen nemzedéket nevelhet az utókornak.

A ker. vallási elveknek átértése s őrzése, meg az ifju lelkébe való bevésése által már meg van vetve az alap az akarat képzéséhez. Itt azután a főcél az, hogy a vágyó tehetség amaz elvek s szabályok szorgos követésére szoktattassa ki nem is olyan nehéz, miután a fiatal lélek azok szentségéről magának már meggyőződést szerzett.

Ha azonban ingadozó s gyöngének látszik a gyermek akarótehetsége, annak megszilárdítására legalkalmasabb eszköznek ajánlkozik az engedelmségre szoktatás. Az engedelmség ugyanis nem egyéb, mint a az akarat uralma önmaga fölött, és ha erre az akarat képes lesz, ha ebben állhatatosságra jutott, akkor

az önálló cselekvés egyenessége, kitarthatás s következetesség sem lesz nehéz. Mert a ker. vallás tanai s törvényei tulajdonképpen egyebek nem lévén, mint Isten akaratának nyilvánulási, a már megszokott engedelmséggel könnyen meghajol a legeslegfőbbesébb akarat előtt, s ezáltal a legállhatatosabb, legszilárdabb, legkövetkeztesebb jellem kell, hogy kifejlődjék...

De nem szabad ám felednünk, hogy az erkölcsi jellem kialakításában, miként az életfontosságú nevelés minden más ágában, legelső a példa. Csupa tanítás és rábeszélés igen keveset használ, ha a gyermek oktatójában, ki neki Isten szent törvényeiről s a nagy, jellemes férfiakról oly sok szépet mond, tisztá, kifogástalan jellemet nem lát maga előtt. A miből az is látszik, mily kényes a nevelő-tanító hivatal és mennyi felelősséggel jár annak elvállalása s viselése.

A jó példa mellett elkerülhetetlen a türelem s kitartás. Mert bár nagy része a növendékeknek rendesen hajlandó a jóra, tanulékony s fogékony: nem ritkán kell azonban a nevelőnek makacs, vásott gyermekekkel vesződnie, a kiket szintén meg kell menteni s jóra való emberré tenni. Ily esetekben elmaradhatatlan a békétlenség, a mely meg is fogja hozni gyümölcsét, a nevelőnek igaz öröme.

mére, a ki, mint a jó pásztor, legnagyobb örömet az eltévedt, de ismét megkerült juhocskájában találja.

Szükséges e kívül a finom érzék s eber figyelet a gyermekben meglévő jó indulatokra, hajlamokra, melyeket épen nem szabad a nevelőnek eferdíttenie, hanem inkább szilárdítania, erősíteni s nemesíteni kell, a amint erősbül s nemesedik a fa oltás és ápolás által.

Ily módon az ifjúnak, ha nemis lehet teljesen, mindig szilárd s következetes jellemeket kifejteni. mert ez csak a megerősödött férfiakat sajátja: lehet mégis annak oly alapot adni, melyen az idők folyamán fölemelkedjék, s nemcsak az egyént mentse meg a számtalan külső körülmény s kísértet átkos hatásától, hanem az egyénekben a társadalomnak, a hazai közügy épületének gránitoszlopokat, a nemzeti közéletnek igazi apostolokat nyújtson, a kik, fölfelé tekinteni, nemes eszmékért lelkesedni, neki áldozni tudván, az erkölcsi ragaszkodás példájával korokint megelevenítsék a nagy idők és nagy emberek emlékét.

Dr. Csösz Imre.

Lapszemle.

A »Národnie Noviny« folyó évi 107. számában »Hienaság Magyarországon« cím alatt Vajanszky Hurbán Szvetozár tollából a következőket írja:

T Á R C A.

Politikai morál a század végén.

Erkölc dolgában ugyancsak csehül alunk egész Európában, meg a társadalmi téren is; de az a morál nélkül valóság, amit ezen a téren tapasztalunk, valóságos szentelt víz ahhoz a morál nélküli valósághoz képest, ami most, a század végén, a politikai téren Európaszerte nyilatkozik.

Politikai erkölcselenségre volt ugyan már példa a század elején, közepén s azon innen is fölös számmal, hogy többet ne említsünk s lehetőleg csak itthon maradjunk: ilyen morál nélküli való politikai stíli volt a magyar nemzetnek a március tizenötödiki vívmányokból történt kijátszása, azután az orosz invázió s a többi. De arra még sem a század elején, sem a század közepén nem volt eset, hogy a politikai erkölcselenség oly leplezetlen nyíltsággal s oly mértékűen nagy tömegekben ilet orgiát, mint a hogyyan most, a század legvégén teszi.

Ezt az orgiát a Milan-Natalia affér nyitotta meg. A koronás házaspár országvilág színe előtt nyilvánosan hajbakapott, hogy a maga erkölcselensége s nimbustól megvédelmezze és a másiktól letépje. Honapokon keresztül folyt az adáz tusa s mikor a feleket elválasztották egymástól, csakhamar kint, hogy egyik sem jobb a deakné vasznál. Nataliaról világossá lön, hogy hazáját és alattvalóit csak a muszka keavért szerette, Milánról pedig az, hogy ő abszolúte nem törődött sem az országgal, sem a trónjával, sem ügyvezető istentől származó

fenségével, hanem csak a járandóságaival, meg a felelőségét helyettesítő Subra-féle sou-brettekkel. De ez még mind nem politikai morál, ha csak azt nem veszük annak, ami belőle tisztán az orszagra tartozik. A Milan és Natalia politikai morálja ott kezdődik, ahol a kis Sándor szerb király szüzenedése. Az apja karhatatalommal elhurcoltatta tőle az édesanyját, az anyja meg cselzövényeivel szuszette körülöb az édesapját, a korona súlyos terheit pedig azokkal a következményekkel együtt, amiknek mind ők ketten voltak az okozói, ott hagyták a gyermek fején. Anyai morális erő sem az apában, sem az anyában, sem az ország kormányában nem volt, hogy a szerb koronáról s ahhoz fuzódó jogairól, e jogoknak az Obrenovics dinasztia számára való megöröszérol lemondjon s ezen az uton a gyermeket megváltsa az arvaságtól.

Más természeti politikai moráltalansággal találkoznak nyugaton. Bismark herceg naggyal teszi hazaját, biztosítja a Hohenzolern-ház jövőjét s akkor ennek a haznak egy trónra jutott sarja félrerugja utjából a kolosszális államfért, hogy kedvére gazdalkodhassék annak az alkotásaiban. A vaskancellár resignál, egyideig halgat, vegre megérték. Akkor elhagyja nyugalmát, eszélyessége, morális érzése s uralkodójára, akinél a bantathatatlanság oly harsányan prédikálta egykor, kerülő szavakkal kigyötöbék kialt. Németország politikai morálja csak méltó folytatása lenne, ha a birodalom megteremtőjét egy szép napon porbe fogának s istenigazában elutnék ősz fején a port.

Ismét másképen fogják fel a politikai moralt Marokkóban. Az ottani szultán bizonyos dolgokra néve megakuszik Anglia kiküldött követével s a szerződésből az Angliára néve kedvező megállapodásokat kihagyja. Van esze, hogy a kihagyásokért magyarazatokban néhány zsák aranyat, dragámvíu löszersámat s annyi paripát küldjön a követnek, amennyi csak efer az udvarán. S mikor Anglia követe — nyilván más fogalmakkal bírva a politikai morálról — a szerződést összetepi és a szultán követének az arcába vagja: Marokkó nagy ura úgy értelmezi ezt a dolgot, hogy bizonyosan nem volt elég nagy értéku az az összeg, amit az angol követ becsületének a megvasárlására küldött.

Es ez a fellogas nem is nagyon feltűnő keleten, ahol a szultánok emberémbékezet ot ravaszok és együgyűek. Felbúnté annál a szomszédos Románia politikai morálja. A nép, meg a kormány színe előtt békes viszony fejlődik egy nem is félt, de emelkedett leiku fiatal román högy, meg az ország jövőbeli trónörököse közt. A viszonyt maga a királyné taplajja és egy idég a kormány is jó szemmel nézi. A buta nép végre megirigylja a saját vérenek a koronás vérről való egyesülést és a leány szerencsétlenségé lesz. S ugyanez a nép az utjongva fogadott új trónörökös néla számára nem tud összeadni egy nyaklancravót a maga jó szantából, a kormánynak pedig van orcsja-bőre az ajándékra szükséges összeget porozsóklaak hazra hozl hajtani.

A Romanov dinasztia jól ismert viselt

dolgait nem is kell fölemlitnünk, annyira tisztában van már az egész világ az orosz birodalomban divatos politikai morállal. Egy abszolút monarchia, amely csak mindig türi meg kebelében az alattvalókat, amig egy kis vagyont szereznek s akkor kidobja őket a kereményeikből; barmoknak tekintti az államot akitó legrégibb polgarokat, tömi velük a car ölömbányait s pusztítja hátukon a kancuskát; kéz által mas államokban összeesküvéseket forral az uralkodók ellen s ugyanazokat az eszközöket használja, amelyek miatt a nihilisták ellen Európa előtt vadat emelt: ez a politikai morál valóban illik a Romanov-dinasztia hagyományaihoz, és illik megvévni s kitanulni századunk végéhez is.

Van azonban egy másik politikai morál, amely századunk végéhez még ennél is méltóbb: az, amelyik az európai nagyhatalmak keretéből a cari morálnak illetén gardáikodását összedugott kézzel nézi.

Oroszország a pusztulás útján.

— Egy Tiflisben kelt magánévléből. —
Az orosz birodalomnál jóval nagyobb birodalomnak is sok lett volna az a temédek csapás, ami egy esztendő fölfolyása alatt az orosz alattvalókat érte. Néptelenség váit falvak, ugarban maradt szántóföldek, a vagyonyosabb osztálybeliek tavozása az inséges nagy varosokból, az ipar szünetelése, a kereskedelm pangása megannyi kiáltó jele Oroszország pusztulásának.
Mi más volt itt az élet még tavaly ilyenkor is! A földműveléssel foglalkozók szá-

A Turóc-szt.-mártoni magyar nyomdában

felvételik

egy tanoncz

jó házból, ki legalább is magyarul és tótul beszél és ír.

Egy tanoncz

a papir és könyvkereskedéshez,

egy tanoncz

a könyvkötészetéhez.

364 sz.
1892

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a tettes t.-szt.-mártoni kir. bíróság 2193 sz. végzése által Tatra felső magyarországi bank r. társaság, végrehajtató javára Neumann Samu várnai lakos ellen 450 frt tőke, ennek 1892. év május hó 16. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 87 frt 82 kr. perkoltság követelés erejéig s 1892. év május hó 27-én fogatnosított biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 1637 frtra becsült 1012 darab fenyő szálfából álló ingóságok nyilvános arverés utján eladtnak.

Mely arverésnek 3257/1892 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zathureván a helyszínen leendő eszköz léseré 1892. év október hó 4-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vetelára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Turóc-szt.-mártonban, 1892. év szept. hó 14-ik napján.

Zathureczky Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

TISZTA VÉR

az egészség!

Titkos betegségek, arczfoltok, kiütések, sápadtság, általános fáradtság, elgyengülés eltűnnek a tiszta vérnél. Ez elérhető mód szerűnk alkalmazása által.

Teljes sikerért kezessük.

Kérdéseknél postabélyeg melléklendő.

„Office Sanitas“ Paris

30, Faubourg Montmartre.

8-14

Az egészség ápolása.

Gyógyszerek

melyek ezer meg ezer orvosi tekintélyes és maganzok bizonyítványai által kitüntetett készítmények.

Dr. MILLER MOHSAYA

különösen jó eredménnyel hat köhögs, rekedtség, torokfájás, nyalkaság és tüberkulozis keletkezése s általában az összes lélekési szervek koros állapota ellen, ép úgy felnőttek — mint gyermekeknek

ára 50 kr.

Dr. Miller präservatív balszama göresök ellen

Ezen balszamat ajánjuk gyomorfajás alkalmával, gyomorgöresök, gyomor katarrh, gyomordaganatok, hasmenés és kolikánál. Köikénál majdnem azonnali hat. Kötő hatással bír minden üdülő betegnek mivel az emésztést jelentősen előmozdítja. Ezen kötő gyógyszernek nem szabad hiányozni egyetlen egy háznak sem, főleg falun.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. 1/2 üveg ára 80 kr.

Főraktárral Magyar-Osztrák monarchia részére MAKOVICZKY PETER Lipto-Rozsahelyen bír

A központi széküdesi raktar van:

MILLER J.

gyógyszercsernél BRASSÓBAN (Erdély).

A LEGUJABB ÉS LEGOLCSÓBB

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP A

„MAGYAR UJSÁG“

Laptulajdonos:

Dr. FEJYVÉNYI FERENC országos képviselő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 hóra 1 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt, 1 évre 12 frt.

Egy szin ára: 3 kr., vidéken 4 kr.

A „MAGYAR UJSÁG“ kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság“

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltóbanknál letétbe helyezettek, játszanak éventenként és csoportonként 65,

tehát 130 húzásban részesülnek s csoportonként 3 és 1/2 tehát összesen 7 millió nyereményre játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG“ rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalra jelenik meg és a rendszeres gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tarca és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt közöl

melyek közül a 1/4 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közzétett kitűnő regények

külön kötet alakjában is megjelennek. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, granátos-utca 1. sz.

2-4

GRIFTON
Valódi Francia papír

LEGJÓBB
az egész világ legjobbatul

SZIVARKA PAPER

ÜGYELJENEK A JEGYRE

DEPOSE
MARRAS

OLYKODJANAK MINDEN UTANZASTOL

MAKOVICZKY PETER

Turóc-szt.-mártoni magyar nyomda.

Van szerencsém jelenteni, hogy Kossuth Lajos nagy hazánk fia 30-ik születésnapjának ünnepe alkalmából

„KOSSUTH EMLÉK“

czim alatt emlékkönyv adatott ki, mely 18 képpel-illusztrálva, behatóan fogja ismertetni Kossuth életét és szereplését a szabadságharcban.

Az emlékkönyv tartalma a következő:

1. Kossuth Lajos élete (4 képpel). 2. Kossuth Lajos a szabadságharcban (4 képpel). 3. Kossuth othona (2 képpel). 4. Kossuth családja (5 képpel). 5. Kossuth és az angol diplomácia (2 képpel). 6. Kossuth nőtája. 7. Adomán Kossuth Lajos életéből. 8. Kossuth a nép ajakán. 9. Kossuth gyermekei a fogságban. 10. Kossuth kezeirása. Ezenkívül hazafias költemények lesznek a könyvben: Inczédi Lászlótól, Virág J. Bélától, Szaboicsa Mihálytól, Rudnyánszky Gyulától, Kulcsár Ernőtől és Pósa Lajostól.

A képek sorozata a következő:

Kossuth Lajos legújabb arcképe, Kossuth anyja, Ihsz Dániel ezredes, Kossuth arcképe 1848-ból, Kossuth fegyverre szólítja a népet, Kossuth kormányzóvá választatik, Kossuth diadalútja Pesten, Kossuth Lajos kézírásának fenyképmásolata, Kossuth dolgozó szobája, Kossuth Lajos felesége, Ruttkayné-Kossuth Lajza, Kossuth F., Kossuth Lajos Tódor, Kossuth Vilma, a szabadságharc katonai jelvényei és érdemkeresztjei, Kossuth fogadtatása Angliában, Kossuth bucsúzása az angoloktól.

Az emlékkönyv háromféle kiadásban jelenik meg:

1 frtos, 50 kros és 30 kros népies kiadásban.

Kapható: MOSKÓCZI FERENCZ

turóc-szt.-mártoni magyar nyomdájában.

A KOLERA.

A legutóbb beérkezett hírek — sajnos — semmi kétséget sem hagynak fenn az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjed. Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget e borzoló betegség továbbterjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a hatóságok serényesét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és melylyel az ismeretes óvszereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobbban ajánljuk.

gróf Esterházy Géza saját gyártmányú cognac-

ját mely francia mód szerint, idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül tiszta borból készült a melynek jószág és tisztaságát az a körülmény is igazolja, hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállításán az aranyérem díszoklevelet nyerte el s a többi kiállításokon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntetésekben részesült.

Központi iroda: BUDAPEST, VI., Kulsó vaczi-ut 23. sz.

1-5